

ПРАВОВИЙ БЮЛЕТЕНЬ ДАНСЬКОЇ РАДИ: Випуск 41 Червень, 2019

1. Кабінет Міністрів Ухвалив Постанову, Яка Встановлює Порядок Надання Тимчасового Житла Внутрішньо Переміщеним Особам

Контекст: У січні 2018 року Кабінет Міністрів розширив перелік соціальних груп, які мають право на отримання тимчасового житла у порядку постанови Кабінету Міністрів № 422 від 2004 року, включивши до нього внутрішньо переміщених осіб.¹ Первинно, програма тимчасового житла була розроблена для надання тимчасового житлового рішення біженцям та громадянам України, які втратили житло внаслідок невиконання умов іпотеки. Включення переселенців до цієї програми не поєднувалося ані із виділенням спеціальних житлових фондів, ані із надання переселенцям пріоритетного статусу у черзі на отримання житла. Як наслідок, зазначена ініціатива Кабінету Міністрів не стала системним рішенням житлової проблеми внутрішньо переміщених осіб.

Розглянуті Зміни: 26 червня 2019 року Кабінет Міністрів ухвалив постанову № 582, затвердивши порядок формування житлових фондів для тимчасового проживання переселенців, а також порядок надання такого житла. Ухвалена постанова передбачає формування окремого житлового фонду, призначеного виключно для надання тимчасового житла переселенцям. Зазначена постанова також вводить систему ранжирування заявників, метою якої є якнайшвидше забезпечення житлом найбільш вразливих сімей в умовах обмежених житлових фондів.

Вимоги програми	Характеристики житла:
<ul style="list-style-type: none"> Відсутність придатного для проживання житла у переселенця (-ки) і членів його (її) родини – за винятком:<ul style="list-style-type: none"> житла, що знаходиться на лінії зіткнення, на території Криму, непідконтрольній уряду території на Сході України, а також у зонах проведення 'АТО' / ООС;² житла, пошкодженого або знищеного внаслідок конфлікту; Знаходження переселенця (-ки) у черзі на отримання соціального житла не позбавляє його (її) права встати у чергу на отримання тимчасового житла – і навпаки.	<ul style="list-style-type: none"> Надається безкоштовно; Надається на 1 рік з можливістю продовження на наступний рік. У такому разі особа має повторно подати необхідні документи за місяць до закінчення дії договору про тимчасове проживання. Таке продовження може здійснюється і надалі – за умови, що заявник і надалі відповідатиме вимогам програми; Надається за місцем реєстрації внутрішньо переміщеного особи; Мінімальна площа надаваного житла - 6 м² на особу; Не може бути приватизовано, здано в оренду, обміняно або використано для надання житла іншим особам.

¹ Див. [Правовий бюлетень](#) Данської Ради, Випуск 22: Січень, 2018 – секція 1.

² «АТО» - «Антитерористична операція» - та ООС - Операція Об'єднаних Сил – два наступних один за одним правових режими, введених для забезпечення правової основи для проведення урядової збройної операції на Сході України – див. [Правовий бюлетень](#) Данської Ради, Випуск 22 – Січень, 2018, Секція 1; див. [Правовий бюлетень](#) Данської Ради, Випуск 25 – Квітень, 2018, Секція 2.

Порядок формування спеціальних житлових фондів:

- Відповідальність за формування і утримання житлових фондів для надання тимчасового житла переселенцям несуть місцеві ради або цивільно-військові адміністрації (залежно від того, чи утворена у населеному пункті військово-цивільна адміністрація);
- Значені житлові фонди формуються за рахунок:
  - Будівництва нового житла;
  - Купівлі житла (половина вартості покривається за рахунок державного бюджету, інша половина - з місцевого);
  - Реконструкції житлових будівель (включаючи гуртожитки) та переобладнання нежитлових приміщень.

Система ранжирування (пріоритизація) заявників:

Передбачена постановою система ранжирування заявників, розроблена у рамках проведеної Данською Радою програми обміну досвідом між урядами Грузії та України, працює на основі бальної системи і двох принципів оцінки:

Принцип пріоритетного критерію:	Принцип додавання додаткових критеріїв:
<ul style="list-style-type: none"> • Сім'я із 3 і більше неповнолітніми дітьми ³ - 27 балів; • Сім'я із 2 неповнолітніми дітьми - 26 б.; • Сім'я з неповнолітньою дитиною - 25 б.; • Сім'я, у складі якої є вагітна жінка - 24 б.; • Сім'я, у складі якої є особа, яка втратила працездатність – 23 б.; • Сім'я, у складі якої є пенсіонер - 22 б. <p>Якщо заявник відповідає одному із пріоритетних критеріїв, додаткові критерії не враховуються – за винятком випадків, коли їх сума перевищує значення пріоритетного критерію.</p> <p>Якщо заявник відповідає відразу декільком пріоритетним критеріям, застосовується лише один із них (вищий).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Сім'я, в якій один із батьків помер у результаті проведення «АТО» / ООС - 3 б.; • Сім'я, у складі якої є ветеран - 2 б.; • Сім'я, у складі якої є дитина зі статусом потерпілої від конфлікту – 2 б. за кожен таку дитину; • Багатодітна сім'я - 2 б.; • Самотня (-ій) мати (батько) із дитиною - 2 б.; • Сім'я з низьким доходом ⁴ - 3 б.; • ... та інші критерії. <p>Додаткові критерії застосовуються і додаються, якщо заявник не відповідає жодному із пріоритетних критеріїв – або якщо сума додаткових критеріїв перевищує значення пріоритетного критерію.</p>

Примітка: Заявники, які набрали однакову кількість балів, ранжуються залежно від часу реєстрації заяви.

Результати запровадження програми будуть залежати як від її фінансування з державного бюджету, так і від здатності місцевої влади забезпечити решту фінансування.

³ Йдеться про дітей віком до 18 років.

⁴ У даному випадку мова йде про сім'ї, сумарний дохід яких нижче суми загального прожиткового мінімуму на сім'ю і вартості оренди житла у регіоні (затверджується Міністерством регіонального розвитку та будівництва і в абсолютній більшості випадків істотно відрізняється від реальної вартості найму житла у регіоні).

2. Кабінет Міністрів Запровадив Надбавку Співробітникам Державних і Комунальних Установ, Що Діють На Лінії Зіткнення

5 червня 2019 року Кабінет Міністрів ухвалив постанову [№ 468](#), яка встановлює щомісячну надбавку до зарплати співробітникам державних і комунальних установ, розміщених на лінії зіткнення.

Розмір і тривалість надбавок:

- Розмір надбавки буде визначатися керівництвом конкретної установи/організації. Максимальний розмір надбавки не може перевищувати 50% від заробітної плати співробітника;
- Постанова не встановлює мінімальний розмір надбавки;
- Надбавки будуть діяти до закінчення проведення Операції Об'єднаних Сил.

Потенційні одержувачі надбавок:

- Співробітники шкіл і лікарень;
- Співробітники інших комунальних установ і служб, які діють у сфері публічних послуг – у т.ч. які надають послуги громадського транспорту, догляду за територіями та ін.;
- Співробітники місцевих рад і військово-цивільних адміністрацій;
- Співробітники інших органів, які фінансуються з державного або місцевих бюджетів.

Щодо фінансування та його значення: Постанова зобов'язує глав військово-цивільних адміністрацій забезпечити фінансування надбавок на місцевому рівні. Постанова також *рекомендує* забезпечити таке фінансування органам місцевого самоврядування – за рахунок місцевих бюджетів. Важливо розуміти, що за відсутності визначення у постанові мінімального обов'язкового рівня надбавки її реальне значення визначатиметься тим, чи зможе місцева влада виділити відповідне фінансування, а також ефективністю використання таких фондів керівниками конкретних установ / організацій.

3. Кабінет Міністрів Ухвалив Зміни До Порядку В'їзду / Виїзду На Територію Криму

5 червня 2019 року Кабінет Міністрів ухвалив Постанову [№ 474](#), яка вносить зміни до порядку в'їзду та виїзду на територію Криму. Зокрема, зміни стосуються осіб, які перетинають адміністративний кордон з метою отримання українських документів, а також дітей віком до 16 років.

Особи, на яких поширюються зміни	Зміни
Особи, які повертаються на територію Криму після відвідування української міграційної служби з метою отримання українських документів:	В'їзд на територію Криму допускається на підставі спеціального посвідчення, виданого міграційною службою України.
Діти у віці до 16 років, які в'їжджають на територію материкової України без посвідчення особи в супроводі одного з батьків або опікуна:	В'їзд на територію материкової України дозволяється на підставі свідоцтва про народження дитини та українського документа, що підтверджує особу батька (мати) / опікуна. Якщо дитину супроводжує опікун, додатково необхідне також свідоцтво про опіку.

Особи, на яких поширюються зміни	Зміни
Діти віком до 16 років, які в'їжджають на територію материкової України без батьків чи опікунів:	В'їзд дозволено незалежно від наявності у дитини документів. Співробітники прикордонної служби повинні повідомити про такий випадок Національну поліцію та передати дитину місцевій службі у справах дітей. Служба у справах дітей несе відповідальність за забезпечення догляду дитини та її проживання.

4. Парламент Запровадив Відповідальність За Незаконне Носіння Військової Форми і Осквернення Пам'ятників, Присвячених «АТО» і Подіям Майдану

6 червня 2019 року Парламент прийняв закон [№ 2747](#), який встановлює відповідальність за незаконне носіння військової форми, а також наругу над могилами учасників «АТО»/ООС і руйнування чи осквернення деяких пам'ятників.

Діяння	Відповідальність
Незаконне носіння військової форми:	<p>Адміністративна відповідальність: штраф у розмірі від 2 550 грн. до 3 400 грн.;</p> <p>У разі повторного вчинення – штраф у розмірі від 3 400 грн. до 6800 грн. - АБО від 30 до 40 годин обов'язкових громадських робіт.</p>
Наруга над могилою учасника «АТО»/ООС, осквернення або знищення пам'ятника, присвяченого подіям АТО чи Майдану, або боротьбі за Незалежність України у ХХ столітті:	<p>Кримінальна відповідальність: обмеження або позбавлення волі на строк від 3 років до 5 років;</p> <p>Якщо скоєно повторно, групою осіб, або із (загрозою) застосуванням (я) насильства – обмеження волі на строк від 4 до 5 років або позбавлення волі на строк від 4 до 7 років.</p>

5. Парламент Прийняв Закон Про Легалізацію Перебування в Україні Іноземців та Осіб Без Громадянства, Які Надають Допомогу Збройним Силам України

6 червня 2019 року Парламент прийняв Закон [№ 2743](#) про легалізацію перебування в Україні іноземних громадян та осіб без громадянства, які беруть участь в «АТО» або ООС у складі Збройних Сил України (ЗСУ) або надають допомогу ЗСУ у якості волонтерів (далі - зазначені особи).

Прийняті зміни:

- Наявність у зазначеної особи дійсного військового квитка ЗСУ є підставою для законного перебування такої особи в Україні;
- Зазначені особи мають право на отримання тимчасової посвідки на проживання в Україні;

- Відмова в екстрадиції: зазначені особи не можуть бути екстрадовані до країн, які голосували проти прийняття Резолюції Ради Безпеки ООН № 68/262 «Територіальна цілісність України» від 27 березня 2014 року (серед них – Росія, Білорусія і Вірменія, всього 11 країн);
- Зазначеним особам доступна спрощена процедура набуття громадянства, яка не передбачає:
  - Підтвердження необхідного рівня доходів та знання української мови;
  - Отримання дозволу на імміграцію;
  - 5-ти річного безвізного перебування в Україні.

Деякі терміни, що використовуються у цьому документі, взяті із законопроектів або чинного законодавства і не обов'язково відображають позицію ДРБ-ДГР.

Цей документ охоплює питання діяльності з надання гуманітарної допомоги, яка здійснюється за фінансової підтримки Європейського Союзу. Погляди, викладені у цьому документі, жодним чином не можуть розглядатися як офіційна позиція Європейського Союзу. Європейська Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, яку він містить.

Цей правовий інформаційний бюлетень створений завдяки щедрій підтримці американського народу, що здійснює Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). За його зміст несе відповідальність Данська Рада у справах біженців. Бюлетень не обов'язково відображає позицію Агентства США з міжнародного розвитку та Уряду Сполучених Штатів.

Цей документ був створений за підтримки Сполученого Королівства, однак викладені у ньому погляди не обов'язково відображають офіційну позицію Сполученого Королівства.